

วชิรดา วรุณโรจน์. 2549. ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติของพยาบาลกุมารเวชกรรม
เกี่ยวกับสิทธิของผู้ป่วยเด็ก โรงพยาบาลศูนย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัด
กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการพยาบาลบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

[ISBN 974-116-948-5]

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณชนก จันทชุม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย(Descriptive Research) แบบการศึกษาความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ (Predictive Correlation Studies) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านสถานการณ์ กับการปฏิบัติของพยาบาลกุมารเวชกรรมเกี่ยวกับสิทธิของผู้ป่วยเด็ก โรงพยาบาลศูนย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข 2) ศึกษาตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์การปฏิบัติของพยาบาลกุมารเวชกรรมเกี่ยวกับสิทธิของผู้ป่วยเด็ก โรงพยาบาลศูนย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลกุมารเวชกรรมทั้งพยาบาลวิชาชีพและพยาบาลเทคนิค ระดับประจำการ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอย่างน้อย 1 ปี ในหอผู้ป่วยที่รับผู้ป่วยเด็กอายุ 7 – 14 ปี ทั้งหญิงและชาย พิเศษ และวิกฤต โรงพยาบาลศูนย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้ง 6 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลขอนแก่น โรงพยาบาลรามคำแหง โรงพยาบาลอุดรธานี โรงพยาบาลบุรีรัมย์ โรงพยาบาลสุรินทร์ โรงพยาบาลสระบุรี และโรงพยาบาลอุดรธานี จำนวน 179 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่าง การรับรู้เกี่ยวกับสิทธิของผู้ป่วยเด็ก ปัจจัยด้านสถานการณ์ ได้แก่ นโยบาย และ การสนับสนุนจากผู้บริหาร และการปฏิบัติของพยาบาลกุมารเวชกรรมเกี่ยวกับสิทธิของผู้ป่วยเด็ก ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน ทดลองใช้เครื่องมือ กับพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้งพยาบาลวิชาชีพและพยาบาลเทคนิคในโรงพยาบาลสระบุรี จำนวน 30 คน หากความเที่ยงของแบบสอบถามการรับรู้ แบบสอบถามปัจจัยด้านสถานการณ์ ได้แก่ นโยบาย และการสนับสนุนจากผู้บริหาร และแบบสอบถามการปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้ป่วยเด็ก โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟากองครอนบัค ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม 0.70, 0.73 และ 0.77 ตามลำดับ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยสัมภาษณ์แบบสอบถามด้วยตัวเองและทางไปรษณีย์ ได้รับ แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา 173 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.65 วิเคราะห์ข้อมูลโดย การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ

พอยท์ไบซีเรียล สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพย์ร์สัน และสถิติดด้อยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

ผลการวิจัยพบว่า

1. พยาบาลกุมารเวชกรรมร้อยละ 90.2 มีการรับรู้เกี่ยวกับสิทธิของผู้ป่วยเด็กอยู่ในระดับดี ร้อยละ 71.1 มีการรับรู้นโยบายเกี่ยวกับสิทธิของผู้ป่วยเด็ก อยู่ในระดับดี ร้อยละ 85 มีการรับรู้เกี่ยวกับการสนับสนุนจากผู้บริหาร อยู่ในระดับดี และร้อยละ 71.7 มีการปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้ป่วยเด็ก อยู่ในระดับดี

2. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ การรับรู้ และจำนวนบุตร มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับปานกลาง และระดับต่ำ ($r = 0.471$ และ 0.285 ตามลำดับ) กับการปฏิบัติของพยาบาล กุมารเวชกรรมเกี่ยวกับสิทธิของผู้ป่วยเด็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนระดับ การศึกษา และการได้รับการอบรมหรือประชุมวิชาการเกี่ยวกับสิทธิของผู้ป่วยเด็ก ไม่มี ความสัมพันธ์กับการปฏิบัติของพยาบาลกุมารเวชกรรมเกี่ยวกับสิทธิของผู้ป่วยเด็ก

3. ปัจจัยด้านสถานการณ์ ได้แก่ นโยบาย และการสนับสนุนจากผู้บริหาร มี ความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางและระดับต่ำ ($r = 0.306$, 0.257 ตามลำดับ) กับการ ปฏิบัติของพยาบาลกุมารเวชกรรมเกี่ยวกับสิทธิของผู้ป่วยเด็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. การรับรู้ นโยบาย และจำนวนบุตร สามารถร่วมกันพยากรณ์การปฏิบัติของ พยาบาลกุมารเวชกรรมเกี่ยวกับสิทธิของผู้ป่วยเด็ก ได้ร้อยละ 33.0 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 และการรับรู้เกี่ยวกับสิทธิของผู้ป่วยเด็ก เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดต่อการปฏิบัติของ พยาบาลกุมารเวชกรรมเกี่ยวกับสิทธิของผู้ป่วยเด็ก ($Beta = 0.414$) รองลงมาได้แก่ นโยบาย ($Beta = 0.234$) และจำนวนบุตร ($Beta = 0.221$)

Wachirata Waroonroj. 2006. *Selected Factors Influencing Practice of Pediatric Nurses Concerning the Rights of Pediatric Patients, Regional Hospitals under the Ministry of Public Health Located in North-Eastern Thailand.* Master of Nursing Science Thesis in Nursing Administration, Graduate School, Khon Kaen University. [ISBN 974-116-948-5]

Thesis Advisor: Assoc.Prof.Dr. Wanchanok Juntachum

ABSTRACT

The purpose of descriptive research is two folds; 1) to examine the relationship between individual factors, situation factors and practice of pediatric nurses concerning the right of pediatric patients and 2) to study selected factors influencing practice of pediatric nurses concerning the right of pediatric patients. The study sample was 179 pediatric nurses who provided direct care to pediatric patients (between 7-14 years old) and worked in 6 regional hospitals which were Khon Kaen, Maharatnakhonratchasima, Buri Ram, Surin, Sappasitthiprasong and Udon Thani Regional hospitals. The research instrument was a questionnaire comprising 4 parts ; individual factors, perception toward rights of pediatric patients, situational factors related to rights of pediatric patients and practice related to right of pediatric patients. The content validity of perception, situational factors and practice part were confirmed by 6 experts and the reliabilities were 0.70, 0.73 and 0.77 respectively (tested by using Cronbach ' s alpha coefficient). The questionnaires were sent by researcher and mail to the sample. They were completed and returned by 173 respondents(96.65 % response rate). The data were analyzed by frequency (f), percentage (%), mean ($\bar{X}$), standard deviation (SD), point biserial correlation coefficient, pearson' s product moment correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The results showed that :

- 1) The level of practice of pediatric nurses concerning the rights of pediatric patients was high. ($\bar{X} = 3.89$)
- 2) The individual variables were nurse ' s child number and perception had statistically significance positive correlation at the middle and low level respectively with practice of pediatric nurses concerning the rights of pediatric patients 0.01 ($r = 0.285$ and 0.471 respectively). Education level and training did not have statistically significance correlation with practice of pediatric nurses concerning the rights of pediatric patients.
- 3) The situational variables were policy and administration had statistically significance positive correlation at the low level with practice of pediatric

nurses concerning the rights of pediatric patients 0.01 ($r = 0.306$ and 0.257 respectively).

4) Factors influencing the practice of pediatric nurses concerning the rights of pediatric patients were perception, policy and child number. Those factors could predict the practice of pediatric patients about 33.0 % at 0.01 level of significance and the best predictor was perception (Beta = 0.414) followed by policy (Beta = 0.234) and nurses' s child number (Beta = 0.221).